

Perhon kunta
kirjaamo@perho.com

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahanke, Perhon Tuuli Oy, Ruokkaannevan (FI0800041, SAC), Patanjärvenkankaan (FI1001003, SAC) ja Hangasneva-Säästöpiirinnevan (FI1001010, SAC) Natura-alueet, Perho

Perhon kunta on pyytänyt 9.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolta (myöhemmin myös LVV) lausuntoa Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen liittyvistä Natura-arvioinneista. Natura-arvioinnit on päivätty 9.12.2025 ja ne on laatinut Sweco Finland Oy. Hanke sijoittuu Ruokkaannevan, Patanjärvenkankaan ja Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueiden läheisyyteen.

Samasta hankkeesta on tehty aikaisemmin vuonna 2025 Natura-arviointi hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Tuolloin arvioitu hanke poikkesi nyt arvioidusta siinä, että hankealueelle suunniteltiin enintään 10 tuulivoimalan ja 250 hehtaarin aurinkovoima-alueen rakentamista. Hankealueen koko oli aikaisemmin 2179 hehtaaria. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antoi 23.5.2025 lausunnon arvioinnista. Lausunnossa edellytettiin arvioinnin täydentämistä metsäpeuran välttelykäyttämiseen ja vasanhoitojakson kannalta oleellisten alueiden esiintymiseen liittyvällä tarkastelulla Ruokkaannevan Natura-alueella, hankkeen sähkönsiirtoreittien metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten osalta ja metsäpeuran vaellusreitteihin kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta. Yhteisvaikutusten arvioinnissa kehoitettiin huomioimaan Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke ja Lestijärvi-Alajärvi voimajohto.

1 Arvioinnin kohteena olevat Natura 2000-alueet

Ruokkaannevan Natura 2000-alue

Ruokkaanneva kuuluu Etelä-Pohjanmaan kermikeitaisiin. Se on konsentriininen, hyvin kehittynyt, lähes pyöreä keidassuo, jossa on myös aapasuomaisia piirteitä. Alue kuuluu Natura-verkoston luontodirektiivin mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC-alue). Natura-alueen suojeluperusteena on kolme Natura-luontotyyppiä; keidassuot, aapasuot ja puustoiset suot. Luontodirektiivin liitteen II lajeista Ruokkaannevan suojeluperustelaji on metsäpeura. Ruokkaannevan Natura-alue sijaitsee noin 3,2 kilometriä lounaaseen Honkahuhdan yleiskaava-alueesta. Suunnitellut tuulivoimalat sijaitsevat noin 4,2–5,6 kilometrin etäisyydelle Ruokkaannevasta. Sähkönsiirtovaihtoehto SVE 1 on lähimmillään 3,5 km päässä Natura-alueen rajasta, SVE2 suuntautuu koilliseen hankealueesta ja poispäin Ruokkaannevan Natura-alueesta.

Patanajärvenkankaan Natura 2000-alue

Patanajärvenkangas on vanhojen metsien suojelualueena rauhoitettu luonnontilaisten soiden ja metsien alue. Alue kuuluu Natura-verkoston luontodirektiivin mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC-alue). Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluu seitsemän Natura-luontotyyppiä, joista keskeisimpiä ovat aapasuot, borealiset luonnonmetsät ja puustoiset suot. Luontodirektiivin liitteen II lajeista suojeluperusteena

ovat metsäpeura ja saukko. Patanajärvenkankaan Natura-alue sijaitsee lähimmillään 6,7 kilometrin etäisyydellä kaakossa Honkahuhdan kaava-alueesta. Lähin voimala sijaitsee noin 7,8 kilometrin etäisyydellä. Sähkönsiirtoreitit suuntautuvat kaava-alueelta länteen ja pohjoiseen, eivätkä kulje kohti Natura-aluetta. Etäisyyttä kummastakin reitistä on reilu yhdeksän kilometriä Natura-alueen rajalle.

Hangasneva-Säästöpiirinneva Natura 2000-alue

Hangasneva-Säästöpiirinneva on erittäin monipuolinen ja laaja kokonaisuus, josta suurin osa on luonnontilaista aapa- ja keidassuota, mutta alueella on myös merkittäviä vanhojen metsien kohteita ja luonnontilaisia järviä sekä puroja. Alue kuuluu Natura-verkostoon luontodirektiivin mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC-alue). Natura-alueen suojeluperusteena on 11 Natura luontotyyppiä ja kaksi luontodirektiivin liitteen II lajia, metsäpeura ja saukko. Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alue sijaitsee noin kahdeksan kilometrin päässä kaava-alueelta. Lähimpään tuulivoimalaan Natura-alueella on etäisyyttä yli yhdeksän kilometriä. Suunnitelluista sähkönsiirtovaihtoehdoista lähimpänä Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura aluetta on SVE2, joka on lähimmillään noin kolmen kilometrin päässä Natura-alueen rajalta.

Kaikkien Natura-alueiden suojelutavoitteena on alueiden merkityksen säilyttäminen Natura-tietolomakkeella mainituille suojeluperusteille. Alueiden suojelussa ja hoidossa painotetaan luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tilan säilyttämistä turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys sekä tilan parantamista ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

1.1 Natura-arviointi

Arvioinnin kohteena oleva hanke

Perhon Tuuli Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamista Perhon kuntaan. Yleiskaava-alueelle suunnitellaan enintään viiden voimalan tuulipuistoa ja noin 36,4 hehtaarin laajuista aurinkovoima-aluetta. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä. Tuulivoimayleiskaava alueen kokonaispinta-ala on 773,7 hehtaaria. Sähkönsiirron jatkosuunnittelussa edistetään maakaapelivaihtoehtoa. SVE1 liittyy suoraan Lakeuslinjan varteen johdonvarsiliitynnällä kaava-alueen länsipuolella ja SVE2 Ahvenlammen tuuli voimahankkeen suunnitellulle sähköasemalle joko ilmajohtona tai maakaapelina.

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueisiin kohdistuvista vaikutuksista

Natura-arviointi perustuu Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-tietolomakkeisiin, valtion suojelualueiden biotooppikuvioihin (Metsähallitus) ja YVA-menettelyn yhteydessä tehtyihin selvityksiin, erityisesti hankealueen kasvillisuusselvitykseen (Vesämäki ja Ahlman 2023) ja sähkönsiirtoreitin kasvillisuusselvitykseen (Sweco Finland Oy 2023). Metsäpeuran osalta arvioinneissa on käytetty lähtötietoina Luonnonvarakeskuksen avointa panta-aineistoa ja vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekarttaa sekä YVA-menettelyä varten tehtyä lumijälkilaskentaa ja erillistä metsäpeuraselvitystä hankealueelta.

Hankesuunnitelmassa tapahtuneet muutokset, eli hankealueen pieneneminen ja tuulivoimaloiden määrän sekä aurinkovoima-alueiden väheneminen aikaisemman Natura-arviointimenettelyn jälkeen, ei muuta vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin tai luontodirektiivin liitteen II lajeista saukoon. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä, suoria tai epäsuoria vaikutuksia Natura-alueiden suojelun perusteena oleville luontotyypeille tai saukolle.

Natura-arvioinneissa Honkahuhdan hankkeen keskeisimmiksi vaikutuksiksi tunnistettiin vaikutukset metsäpeuraan. Arvioinnin mukaan hankkeen toiminnan aikaiset, metsäpeuraan kohdistuvat vaikutukset liittyvät erityisesti melu- ja välkevaikutuksiin sekä mahdollisesti maisemavaikutuksiin. Arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden melu ja välke eivät ulotu mallinnuksen perusteella Natura-alueille.

Arvioinnissa todetaan, että Ruokkaanneva vaikuttaisi GPS-panta-aineiston havaintojen perusteella painottuvan metsäpeuran talvi- ja vaellusaikaisena elinalueena, jolloin metsäpeurojen ei oleteta olevan niin herkkiä häiriöille, kuin kesäaikana. Suoria vaikutuksia syntyy arvioinnin mukaan vain voimaloiden näkyvyydestä, mutta Ruokkaannevallakin voimalat näkyvät lähimmillään n. 4,2 kilometrin päästä, mikä on lähellä Luonnonvarakeskuksen noin 5 kilometrin suositusta tuulivoiman sijoittamisesta metsäpeuralle tärkeiden Natura-alueiden läheisyyteen. Aurinkovoima-alueista ei arvioida aiheutuvan suoraan Ruokkaannevan alueella liikkuville metsäpeuroille vaikutuksia, mutta niillä voi olla välillinen vaikutus, mikäli aurinkopaneelialueet ohjaavat peurayksilöiden vaellusaikaista käyttäytymistä ja reittivalintaa.

Arvioinnissa todetaan, että hankkeesta yksinään aiheutuvat vaikutukset Ruokkaannevan, Patanjärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueille ovat melko epätodennäköisiä ja toteutuessaankin korkeintaan vähäisiä eli ei-merkittäviä. Hankkeen suunnitelluista sähkönsiirtovaihtoehtoista lähimpänä Ruokkaannevan Natura-aluetta on SVE1, joka on lähimmillään noin 3,5 kilometrin päässä Natura-alueen rajalta. Sähkönsiirron vaikutukset Natura-alueiden suojelun perusteena olevaan metsäpeuraan arvioidaan vähäisiksi ja olevan väliaikaisia.

Honkahuhdan yleiskaava-alueen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita tuulivoimahankkeita, jotka toteutuessaan saattavat vaikuttaa metsäpeuran esiintymiseen. Arvioinnin mukaan yhteisvaikutuksien arviointiin ei ole tueksi tieteellisiä julkaisuja tai ennakkotapauksia, joten vaikutusten merkittävyyteen sisältyy kuitenkin jonkin verran epävarmuutta. Honkahuhdan tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset jo rakennettujen Limakon, Alajoen ja Peuralinnan tuulivoimahankkeiden kanssa metsäpeuran vaellusreitteihin arvioidaan vähäisiksi ja valmiiksi kaavoitettujen Kokkonevan, Ahvenlammen, Löytönevan, Kanniston ja Honkakankaan kanssa kohtalaisiksi, eli ei-merkittäviksi. Arvioinnin mukaan Honkahuhdan hanke ja muut lähialueille suunnitellut hankkeet eivät kuitenkaan rakennu samanaikaisesti, vaan useamman vuoden kuluessa, joten näistä aiheutuvat vaikutukset eivät ole yhtäaikaisia.

Arvioinnin mukaan epävarmuutta arviointiin aiheutuu erityisesti suhteessa metsäpeuraan kohdistuviin vaikutuksiin. Tutkimustietoa metsäpeuran suhtautumisesta tuulivoimaan ei vielä juuri ole, eikä pitkäaikaista seurantatietoa tuulivoiman vaikutuksista lajiin ole olemassa. Yhteisvaikutusten osalta on tarkasteltu tällä hetkellä tiedossa olevia

muita tuulivoimahankkeita. Hankkeiden suunnittelutilanne voi muuttua eikä kaikkien hankkeiden toteutumisesta ole varmuutta.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arvioinnit eivät ole metsäpeuran osalta asianmukaisesti laadittuja sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahanke niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan alueet on hyväksytty Natura 2000 -verkostoon, vaan siinä on seuraavaksi käsiteltäviä puutteita.

- Yhteisvaikutusten arviointi jää puutteelliseksi eikä merkittävyyden arvioinnin tueksi esitetä perusteluita kuten muiden alueella sijaitsevien hankkeiden vaikutusarvioita.
- Metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten merkittävyys vaellusreittien osalta on perusteltu heikosti.
- Johtopäätöksissä epävarmuus ei näytä vaikuttavan arviointiin, vaikka varovaisuusperiaate edellyttää epävarmoissa tilanteissa tiukempaa tulkintaa.

Arvioinnin toteuttamistapa

Honkahuhdan hankkeen hankekuvaus on riittävän yksityiskohtainen hakkeen Natura-vaikutusten arvioimiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että täydennetyt Natura-arvioinnit perustuvat lähtöaineiston, maastoselvitysten ja kirjallisuuden osalta pääosin samoihin lähteisiin, joita käytettiin Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen metsäpeuraselvityksessä

(Sweco 2025) ja alkuperäisissä Natura-arvioinneissa (Sweco 2025). Aineisto on pääosin kattava ja ajantasainen. Metsäpeuran esiintymistä hankealueella on YVA-menettelyn yhteydessä selvitetty ensisijaisesti lumijäkilaskentoja käyttäen, joiden perusteella ei saada kuvaa metsäpeuran esiintymisestä alueella kesäaikaan. Natura-alueilla ei ole tehty metsäpeuraselvityksiä, jotka antaisivat tarkentavaa kuvaa alueen merkityksestä metsäpeuran kesäelinympäristöinä ja vaellusreitit osana.

Arvioinneissa käytetään Luonnonvarakeskuksen avointa pantapeura-aineistoa kuvaamaan Natura-alueiden merkitystä metsäpeuroille ja vaellusreittien hahmottamiseen. GPS-seuranta kattaa rajatun osan metsäpeurapopulaatiosta ja tuo siksi epävarmuutta arviointiin. Natura-arvioinnissa ei ole kuitenkaan huomioitu tätä epävarmuustekijää.

Arvioinneissa on kuvattu ja perusteltu hyvin tuuli- ja aurinkovoiman mahdolliset vaikutusmekanismit metsäpeuran kohdistuvien vaikutusten osalta.

Yhteisvaikutuksia aiheuttavina hankkeina on tunnistettu arvioinnin kirjoittamishetkellä vireillä ja jo toiminnassa olleet muut tuulivoimahankkeet. Myös Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke ja Lestijärvi-Alajärvi voimajohto on huomioitu yhteisvaikutusten arvioinnissa. Yhteisvaikutusten arvioinnissa ei esitetä muiden alueen hankkeiden vaikutusarvioita perusteluna tehdyille arvioille. Muiden tuulivoimahankkeiden ja Honkahuhdan hankkeen yhteisvaikutuksia esitetään melumallinnuksen ja näkymäalueanalyysin osalta. Muuten arvioinneissa ei esitetä muiden lähialueen hankkeiden vaikutusarvioita metsäpeuran kesäelinympäristöihin tai vaellusreitteihin.

Arvioinneista puuttuu metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten kumulatiivinen tarkastelu. Arvioinneissa ei esitetä miten Honkahuhdan ja ympäröivien hankkeiden sijoittuminen vaikuttaa metsäpeuran vaellusreitteihin kokonaisuutena ja heijastuuko vaikutus Natura-alueiden välillä liikkuviin yksilöihin.

SVE2 sähkönsiirtoreitin vaikutuksia metsäpeuran vasomisalueisiin tai vaellusreitteihin ei arvioida lainkaan, vaikka varsinkin ilmajohtona toteutettuna voimajohtolla voi olla yksinään vaikutuksia metsäpeuran elinympäristöihin ja yhteisvaikutuksia muiden alueen hankkeiden kanssa.

Arvioinneissa esitetään etäisyysvyöhykkeisiin perustuvat vaikutusalueet kartoilla. Arvioinneissa on myös kuvattu pantapeura-aineistojen ja MetsäpeuraLIFE- hankkeessa laaditun vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekartan avulla alueen merkitystä metsäpeuralle. Arvioinneissa ei esitetä karttaa vaellusreiteiksi jäävistä alueista.

Arvioinnissa ei esitetä kuinka moneen Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueen metsäpeurayksilöön vaikutukset kohdistuvat. Arvioinnista puuttuu myös arvio siitä, kuinka suuri osa Ruokkaannevan pinta-alasta jäisi 5 kilometrin häiriövyöhykkeen sisälle.

Natura-arvioinneissa todetaan, että epävarmuutta arviointiin aiheutuu erityisesti suhteessa metsäpeuraan kohdistuviin vaikutuksiin, koska tutkimustietoa metsäpeuran suhtautumisesta tuulivoimaan ei vielä juuri ole, eikä pitkäaikaista seurantatietoa tuulivoiman vaikutuksista lajiin ole olemassa. Johtopäätöksissä epävarmuus ei näytä

vaikuttavan arviointiin, vaikka varovaisuusperiaate edellyttää epävarmoissa tilanteissa tiukempaa tulkintaa. Arvioinnissa ei sovelleta varovaisuusperiaatetta johdonmukaisesti, ja vaikutustulkinnat painottuvat lievään vaikutustasoon ilman, että epävarmuuksia on riittävästi huomioitu.

Arvio vaikutuksista Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueiden suojelutavoitteisiin

Natura-arvioinnin kohteena oleva toiminta ei ole Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan tai Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueen suojelutavoitteiden mukaista toimintaa. Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahanke voi heikentää Natura-alueiden olemassa olevaa tilaa.

Lupa- ja valvontavirasto yhtyy Natura-arviointien johtopäätökseen, että Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan tai Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueiden suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja luontodirektiivin liitteen II lajeista saukon merkittävä heikentyminen on poissuljettavissa. Hankkeessa ei suunnitella mitään rakentamista Natura-alueille tai aivan alueiden läheisyyteen. Etäisyyden vuoksi myös pintavesivaikutukset ovat poissuljettavissa. Saukon elinympäristöksi tai lisääntymis- ja levähdysalueeksi sopivat vesistöt sijaitsevat etäällä suunnitelluista tuulivoimaloista ja niille rakennettavista huoltoteistä.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Honkahuhdan hankkeesta yksinään aiheutuvat merkittävät vaikutukset Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan tai Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueiden suojeluperusteena olevalle metsäpeuralle on arvioinnin perusteella poissuljettavissa. Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueet sijaitsevat reilusti yli viiden kilometrin päässä Honkahuhdan yleiskaava-alueesta. Luonnonvarakeskuksen teettämässä tuulivoiman vaikutuksia *Rangifer*-suvun peuroihin käsittelevässä koontitutkimuksessa todetaan tuulivoimaloiden aiheuttaman häiriövyöhykkeen olevan keskimäärin viisi kilometriä (Tolvanen, A. ym. 2023. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review.) LVV toteaa tämän olevan tällä hetkellä parasta käytössä olevaa tutkimustietoa tuulivoiman vaikutuksista *Rangifer*-suvun peuroihin, jota voidaan myös soveltaa metsäpeuraan. Asiantuntijankemeyksen mukaan sellaiset peuran (tarandus) alalajeihin, kuten poroon ja karibuihin liittyvät tutkimukset, jotka vastaavat tai muistuttavat maiseman rakenteeltaan ja muilta olosuhteiltaan metsäpeuran elinolosuhteita Suomessa, ovat käyttökelpoisia myös metsäpeuravaikutuksia arvioitaessa (Asiantuntija-arviointi Keski-Suomen 2040 kaavaehdotukseen ehdolla olevien tuulivoima-alueiden vaikutuksista metsäpeuraan (*Rangifer tarandus fennicus*), Paasivaara, A. 2022).

Ruokkaannevan Natura-aluetta lähin suunniteltu tuulivoimala sijaitsee noin 4,2 kilometrin etäisyydelle Ruokkaannevan Natura-alueen rajasta. Näin ollen voimaloiden näkymiseen perustuva välttelyvaikutus voi vaikuttaa osaan Ruokkaannevasta ja siellä mahdollisesti lisääntyvistä tai vasaansa hoitavista metsäpeuroista. Ruokkaannevan Natura -alueen lisääntyvä paikallispopulaatio on Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan kuitenkin vähäinen. MetsäpeuraLIFE- hankkeessa laaditun ennustekartan - jolla kuvataan vasaansa hoitaville metsäpeuravaatimille tärkeitä elinympäristöjä - perusteella Ruokkaannevalla esiintyy varsin laajalti vasomisympäristöksi sopivaa elinympäristöä,

joten alueelle jää vasanhoitoon soveltuvaa elinympäristöä viiden kilometrin häiriövyöhykkeen ulkopuolelle. Viiden kilometrin häiriövyöhykettä tulee myös tarkastella tapauskohtaisesti ottaen huomioon esimerkiksi tarkasteltavan hankkeen laajuus, Natura 2000 -alueen olosuhteet ja maastonmuodot. Ruokkaanneva on todennäköisesti pääasiassa metsäpeuran talvi- ja vaellusaikainen elinalue, jolloin metsäpeurat eivät ole niin herkkiä häiriölle kuin vasomis- ja vasanhoidonaikaan.

Natura-arvioinneissa todetaan, että Honkahuhdan yleiskaava-alueen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita tuulivoimahankkeita, jotka toteutuessaan saattavat vaikuttaa metsäpeuran esiintymiseen. Valmiiksi kaavoitettujen Kokkonevan, Ahvenlammen, Löytönevan, Kanniston ja Honkakankaan hankkeiden ja Honkahuhdan yhteisvaikutukset vaellusaikaan arvioidaan varovaisuusperiaatteen mukaan huomioiden kohtalaisiksi, sillä hankkeet muodostavat melko suuren ja yhtenäisen kokonaisuuden Suomenselän osakannan merkittäville vaellusreiteille. Arvioinnin mukaan vaikutus ei kuitenkaan aiheuta merkittävää heikennystä, sillä kaavaehdotuksessa tuuli- ja aurinkovoimalat on sijoitettu tiiviisti ja vaellusaikana kaikkein vilkkain alue jää kaava-alueen itäpuolelle. Jylkkä-Alajärvi suunniteltu voimajohto sijaitsee yleiskaava-alueen länsipuolella reilun kilometrin päässä hankealueen rajasta ja Ruokkaannevan Natura-alueen itäpuolella noin kilometrin etäisyydellä. Arvioinnin mukaan voimajohto todennäköisesti lisää hieman Honkahuhdan ja muiden hankkeiden kumulatiivisia yhteisvaikutuksia metsäpeuralle tärkeään vaellusreittiin, mutta ei niin merkittävästi, että se nostaisi yhteisvaikutusten tasoa kokonaisuutena kohtalaista suuremmaksi. Arvioinnissa todetaan, että vaellusreitillä on paljon muitakin pirstovia rakenteita, kuten muita voimajohtoja, teitä, rakentamista ja metsänhakkuita, jotka eivät estä vaellusta.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että tehtyjen Natura-arviointien perusteella ei pystytä tieteellisesti poissulkemaan Honkahuhdan hankkeen ja muiden lähialueelle suunniteltujen hankkeiden merkittävää heikentävää yhteisvaikutusta Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueiden suojeluperusteena olevan metsäpeuran vaellusreiteihin. Honkahuhdan kaava-alue ja sen välittömään läheisyyteen suunnitellut muut hankkeet sijoittuvat metsäpeuran kannalta keskeiselle vaelluskäytävälle, joka kulkee Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueelta lounaaseen Porasen suuntaan. Tälle alueelle sijoittuu myös metsäpeuran merkittävin vaellustenaikainen levähdys- ja kerääntymisalue Halsuan ja Porasen välisellä alueella. Alueelle kerääntyy metsäpeuroja myös Keski-Suomesta ja pohjoisesta molemmin puolin Lestijärveä. LVV:n näkemyksen mukaan toteutuessaan Honkahuhdan hanke saattaa muodostaa yhdessä muiden lähialueen tuulivoima- ja voimajohtohankkeiden kanssa merkittävän estevaikutuksen tärkeiden lisääntymisalueiden sekä Natura-alueiden välillä, sekä muuttaa radikaalisti nykyisiä kerääntymisalueita ja vaellusreittejä. Natura-arvioinnissa perustellaan ei-merkittävää heikennystä vaellusreiteille sillä, että Honkahuhdan osayleiskaavan mukaiset tuulivoimalat on sijoitettu tiiviisti ja kaikkein vilkkain vaellusalue jää kaava-alueen itäpuolelle. LVV huomauttaa, että tämä ei kuitenkaan sulje pois merkittäviä heikentäviä yhteisvaikutuksia metsäpeuraan vaellusreittien osalta.

Metsäpeuran kannalta Natura-alueet ja niitä ympäröivät alueet ovat tiiviissä ekologisessa vuorovaikutuksessa keskenään. Muutokset Natura-alueen ulkopuolella saattavat johtaa merkittäviin välillisiin vaikutuksiin myös varsinaisella Natura-alueella,

erityisesti jos metsäpeura käyttää elinympäristönään Natura-alueen ja hankealueen välisiä alueita tai varsinaista hankealuetta. Vasovat vaatimet levittäytyvät laajalle alueelle, jolloin yksilötiheys on suhteellisen matala, mutta Natura 2000 -alueet ovat vasomisen ja vasanhoidon aikaisen esiintymisen tiivistymiä ja ydinalueita. Tuulivoima alueet rajoittavat vasomiseen soveltuvaa elinympäristöä ja luovat yhä enemmän painetta Natura-alueille. Yksilöt eivät kuitenkaan mahdu pelkästään suojelualueille, joka voi aiheuttaa merkittäviä heikentäviä vaikutuksia koko populaatiolle. Arvioinnissa todetaan, että Honkahuhdan yleiskaava-alueella on vasanhoitoympäristöiksi soveltuvia alueita ja etenkin osittain kaava-alueelle sijoittuvan soidensuojelun täydennysehdotuskohde Loukkusaarenneva-Iso Rahkaneva-Ketunneva soveltuu erittäin hyvin vasanhoitoympäristöiksi. Lupa- ja valvonta virasto toteaa, että Honkahuhdan ja lähialueiden hankkeiden toteuttaminen voi aiheuttaa merkittäviä yhteisvaikutuksia metsäpeuran vasomiseen ja vasanhoidon soveltuvilla alueilla kaava-alueen välittömässä läheisyydessä ja näillä voi olla merkittäviä heikentäviä vaikutuksia lähialueen Natura-alueille ja koko Suomenselän populaatiolle.

Arvioinnissa todetaan, että Suomenselän metsäpeuran elinalueet ovat jo pirstoutuneita ihmistoiminnan vaikutuksesta ja vaellusreiteillä on jo paljon muitakin pirstovia rakenteita, jotka eivät estä vaellusta. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että jos ympäristö on jo valmiiksi kuormittunut ja pirstoutunut, lisärakenne voi olla suhteellisesti merkittävämpi kuin arvioinnissa annetaan ymmärtää.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Natura-arvioinneissa päätellään yhteisvaikutusten aiheuttavan kohtalaista, mutta ei-merkittävää vaikutusta metsäpeuran vaellusreiteille. LVV:n näkemyksen mukaan yhteisvaikutusten arviointi ja vaikutusten suuruus metsäpeuran vaellusreiteihin on puutteellisesti perusteltu. LVV huomauttaa, että Natura-arvioinnissa merkittävyttä arvioidaan kaksiportaisella asteikolla ei merkittävää heikennystä – merkittävä heikennys (LUOPAS, Mäkelä & Salo 2024). Natura-arvioinnista tulee löytyä tieto, kuinka suureen pinta-alaan tai kuinka moneen yksilöön vaikutuksia kohdistuu. LVV toteaa, että arvioinnissa ei arvioida mahdollisen reittien siirtymisen vaikutuksia metsäpeurojen energiatalouteen, saalistuspaineeseen tai sitä, miten muuttunut liikkuminen vaikuttaisi Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan- Säästöpiirinnevan Natura-alueiden metsäpeurapopulaatioihin. Arvioinnissa ei myöskään esitetä kartalla metsäpeuralle säilyviä kulkukäytäviä. Arvioinnin mukaan Honkahuhdan hanke ja muut lähialueille suunnitellut hankkeet eivät rakennu samanaikaisesti, vaan useamman vuoden kuluessa, joten näistä aiheutuvat vaikutukset eivät ole yhtäaikaisia. LVV huomauttaa, että hakkeiden rakentuessa eri aikoina rakentamisesta aiheutuvat häiriöt jatkuvat alueella pidemmän aikaa ja lopulta kaikkien hankkeiden ollessa toiminnassa niiden aiheuttama vaikutukset ovat yhtäaikaisia.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lieventävillä toimenpiteillä ei voida poissulkea Honkahuhdan hankkeen ja muiden lähialueelle suunniteltujen hankkeiden merkittävää heikentävää yhteisvaikutusta Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan- Säästöpiirinnevan Natura-alueiden suojeluperusteena olevan metsäpeuraan.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Natura-arviointien perusteella voidaan poissulkea Honkahuhdan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen yksinään aiheutuvat merkittävät vaikutukset Ruokkaannevan, Patanajärvenkankaan ja Hangasnevan- Säättöpiirinnevan Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin.

Natura-arviointeja ei ole laadittu asianmukaisesti metsäpeuraan kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta eikä arviointien perusteella ole mahdollista poissulkea metsäpeuraan kohdistuvia merkittäviä heikentäviä yhteisvaikutuksia. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan arviointia täydentämällä ei pystytä poissulkemaan metsäpeuraan kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia. LVV huomauttaa, että viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa.

2 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Aira Muhiya ja ratkaissut ylitarkastaja Riikka Juutinen. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

Tiedoksi

Perhon Tuuli Oy
Sweco Finland Oy
Metsähallituksen kirjaamo
Etelä-Pohjanmaan Elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/20871/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/20871/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Juutinen Riikka 20.03.2026 15:44

Esittelijä Muhiya Aira 20.03.2026 15:44